

Lättlästa böcker

Höstens nyheter 2026

LL-FÖRLAGET

Lätt att läsa. Lätt att förstå.

Läs tillsammans!

Allt fler upptäcker kraften och glädjen i att läsa tillsammans i shared reading, men det kan vara knepigt att hitta mer lättlästa texter som passar vuxna läsare. Därför är vi glada över antologin *Lättläst shared reading* som vi släpper i höst. Det är en brokig, rik och läslockande blandning av noveller, dikter och utdrag som passar bland annat för dem som håller på att lära sig svenska eller har en intellektuell funktionsnedsättning. Här ryms bland annat dikter av Tranströmer och Boye, bearbetade noveller av Ola Larsmo och John Ajvide Lindqvist och texter skrivna på lättläst av Lisa Förelare och Emma Frey-Skött.

Och det blir mer skönlitteratur i höst: Sara Paborn skriver om livslång vänskap mellan äldre män i feelgood-berättelsen *Jaktlaget* och i Lotta Ekmans *Vårens första dag* får vi njuta av grönska, dofter och ljud när naturen äntligen vaknar efter vintern.

På faktsidan har vi också en härlig ämneskompott: Tillsammans med Nordiska museet ger vi ut *Livet i Sverige och Norden under 500 år* om vår kulturhistoria från 1500-talet till idag. I *Moln* fördjupar sig Bengt Fredrikson i molnens förekomst på himlen och i kulturen. Jessica Frej är aktuell med en tredje lättläst kokbok, *Laga vegomat*. Det blir gott, nyttigt och enkelt till både middag och lunchlåda. Och sist men inte minst har Eva Mattsson och Hanna Grandert intervjuat personer med intellektuell funktionsnedsättning om deras tankar om och erfarenheter av vänskap. Resultatet är reportageboken *Vänner*. Ja, ni hör ju! Vi har en fullmatad lättläst höst framför oss.

Trevlig läsning!

Lättlästnivåer

Alla lättlästa böcker skrivs med lätta, vardagliga ord och relativt korta meningar. Men svårighetsnivån på lättläst text varierar. Därför finns det nivåer som visar hur lättläst boken är. Beträkta nivåerna som en helhetsbedömning av hur lättläst boken är. Det är inte säkert att nivåns definition stämmer helt i alla avseenden på varje enskild bok. Lättlästa böcker karakteriseras också av luftig layout, med glesst mellan raderna och breda marginaler.

NIVÅ 1

Boken innehåller bara vardagliga, vanliga och korta ord. Meningarna är korta och fullständiga. Det är bara en eller ett par meningar per sida. Handlingen i skönlitterära böcker är väldigt enkel. Ofta skildras en eller två personer i vardagliga situationer. Faktaböckerna behandlar ett konkret och avgränsat ämne. Boken har bilder på varje uppslag som stödjer texten.

NIVÅ 2

Boken innehåller bara vardagliga, vanliga och korta ord. De flesta meningar är korta. Det är sällan mer än tio rader text per sida. Handlingen i skönlitterära böcker är enkel. Ofta skildras ett fåtal personer i vardagliga situationer. Faktaböckerna behandlar ett konkret och avgränsat ämne. Böckerna innehåller ibland bilder som stödjer texten.

NIVÅ 3

Boken innehåller främst vardagliga, vanliga och korta ord, men också en del längre och sammansatta ord. Meningarna är omväxlande korta och lite längre. Boken har kapitel. De är korta och har ofta beskrivande rubriker. Handlingen i skönlitterära böcker är kronologisk och sker på ett plan utan bihandlingar. Handlingen kan vara lite mer utmanande än böcker på de två lägre nivåerna. Böckerna innehåller fler person- och miljöbeskrivningar. Faktaböckerna behandlar ett konkret och avgränsat ämne. Facktermer förklaras där de förekommer. Vissa skönlitterära böcker och alla faktaböcker innehåller bilder.

NIVÅ 4

Boken innehåller fler längre och mindre vanliga ord. Det kan vara facktermer, ord som inte är så vanliga i vardagsspråk eller ord som var vanligare förr. Meningarna är omväxlande korta och lite längre. Boken har längre kapitel och mer text än på lättare nivåer. Handlingen kan vara mer komplicerad än på lättare nivåer. Den kan hoppa något i tid och rum. Böckerna innehåller mer person- och miljöbeskrivningar. Faktaböckerna kan behandla mer abstrakta ämnen. Facktermer förklaras där de förekommer. De flesta faktaböcker innehåller bilder. Skönlitterära böcker innehåller bara text.

NIVÅ 5

Boken innehåller en hel del längre och mindre vanliga ord och ett mer varierat språk. Det kan till exempel röra sig om facktermer, ord som inte är så vanliga i vardagsspråk eller ord som var vanligare förr. Handlingen skildrar fler personer och miljöer, kan ha perspektivbyten och hoppa något i tid och rum. Både skönlitteraturen och faktaböckerna kan kräva viss förståelse. De flesta faktaböcker innehåller bilder. Skönlitterära böcker innehåller bara text.

NIVÅ 6

Boken innehåller många längre, svårare och ovanligare ord. Meningsbyggnaden kännetecknas av större variation, till exempel fler bisatser, men det är fortfarande enkel grammatik. Handlingen är mer komplex och kan även utspelas mellan raderna. Boken har ofta ett större persongalleri, innehåller miljö- och personbeskrivningar och kan ha både perspektivbyten och hopp i tid och rum. Både skönlitteraturen och faktaböckerna kan kräva förståelse. De flesta faktaböcker innehåller bilder. Skönlitterära böcker innehåller bara text.

Gott, lätt och nyttigt

Jessica Frej är en av våra mest omtyckta matprofiler. I den här boken delar hon med sig av sina godaste och enklaste vegetariska recept. Det är rätter som passar perfekt i vardagen – både till middag och till lunch i matlådan.

Recepten presenteras tydligt i steg-för-steg-beskrivningar i både text och bild. Vad sägs om linsfärssås med spagetti eller bakad risotto med ärtor? Boken innehåller också tips på hur man får goda matvanor och tar vara på rester.

Jessica Frej föreläser om mat och lagar mat i tv. Hennes recept syns ofta i tidningar och hon har skrivit flera kokböcker, bland annat de lättlästa *Laga mat* och *Laga julmat*. Snart tar hon examen som dietist.

Laga vegomat

Författare: Jessica Frej

Fotograf: Lina E. Adamo

Formgivare: Mikael Engblom

Nivå 2

96 sidor

Inbunden

Utk. 27 augusti

ISBN: 978-91-89779-40-2

Möt författaren

FOTO: LINA E. ADAMO

Jessica Frej

Du är snart färdigutbildad dietist. Hur har det förändrat din syn på matlagning?

Det har förändrat min syn på mat och matlagning i grunden – på ett väldigt inspirerande sätt. Jag tänker mer på helheten nu. Förut tänkte jag bara på smak. Nu ska maten inte bara vara god, utan den ska vara bra på alla vis. Så det är mer utmanande, men också mycket roligare!

Varför ska vi äta mer vegetariskt tycker du?

För att det är jättegott! Och så är det ett bra sätt att få i sig mer baljväxter och grönsaker. Vi bör alla äta 800 gram frukt och grönt per dag, och gärna baljväxter dagligen. Ett enkelt sätt att nå det målet är att laga vegetarisk lunch eller middag.

Vad gör en maträtt till bra mat för matlådan?

Det ska vara mat som klarar att värmas upp på nytt. Det är därför fisk funkar så dåligt i matlåda, den blir alltid överkokt i mikron. Långkok och grytor är säkra kort. Alla recept i boken gör sig bra i matlådan. Allra bäst är linsfärssåsen och kikärtscurryn eftersom de inte riskerar att bli torra.

"Nu ska maten inte bara vara god, utan den ska vara bra på alla vis."

Det ska vara kul att laga mat. Men vad är det som verkligen gör matlagningen kul?

Grunden är viktig, tycker jag. Att det är rent och fint i köket och ordning på grejerna, då blir det smidigare och roligare. Jag tror det handlar lite om övning och vana också. Man kan kanske jämföra med löpträning – där är första rundan mest seg, men femte gången har man flyt och så får man den där sköna känslan efteråt.

Vilket recept i boken ska man laga om man vill imponera på sina kollegor i lunchrummet?

Den mest klassiska matlådan är väl spagetti och köttfärssås, så om du tar med linsfärssåsen kanske du kan inspirera fler att laga något vegetariskt?

Har du något sista knep du vill dela med dig av?

Fyll fönsterbrädan med färska örter, det är en bra genväg till mycket smak. Och det är så härligt att strössla över maten när den är klar.

"Med denna bok kan alla laga god julmat på ett enkelt och roligt sätt."

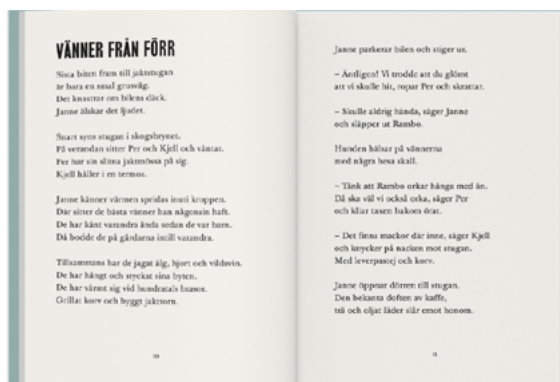
CAROLA FORSLUND OM LAGA JULMAT I BTJ-HÄFTET NR 15, 2023.

Vänner i jaktstugan

Äntligen är det dags för en tur till jaktstugan med Kjell och Per. Janne längtar till stugan, skogen och sjön. Jakthelgen med de gamla vännerna är en av årets absoluta höjdpunkter.

Men om de ska vara ärliga blir det numera ofta mer kortspel, prat och korvmackor än jakt. Onka knän, dålig syn och trötta hundar lägger hinder i vägen för jaktlyckan.

Det gör egentligen inget, säger vännerna. Att vara tillsammans är det viktigaste. Men när gästerna på herrgården en bit bort skjuter fågel som vännerna borde ha träffat blir de ändå sugna på revansch. Nog ska de väl lyckas bättre med jakten än nybörjarna på godset?

Jaktlaget är en berättelse om tre äldre mäns livslånga vänskap och vikten av gemensamma minnen och drömmar. Sara Paborn skriver både skönlitteratur och poesi. På LL-förlaget har hon tidigare gett ut *Kanotklubben* och *Vickys värdshus*.

Handledning finns!
Läs mer om våra
handledningar
längst bak i katalogen.

Jaktlaget

Författare: Sara Paborn

Formgivare: Sebastian Wadsted

Nivå 4

40 sidor

Inbunden

Utk. 10 september

ISBN: 978-91-89779-43-3

Möt författaren

FOTO: HENRIK FOLKESSON

Sara Paborn

Många som läser *Jaktlaget* kommer nog känna igen karaktären Janne bland folk i sin närhet. Vad är din relation till den här sortens äldre män?

Janne är den livskloke, vänlige, tålmodige och trygga äldre mannen. Han har inte så stort hävdelsebehov, men ett stort och varmt hjärta. Hans typ är en förbisedd hjälte, tycker jag. Jag har haft förmånen att träffa flera av hans sort och gillar dem mycket. Jag möter dem i min kanotklubb och i samtal i vardagen, till exempel i en busskur. De bär en sorts vägvisande, rekorderlig manlighet.

Männen i boken ser tillbaka på ett mer aktivt liv. De gör insikter och förändras på ett sätt som skulle kunna vara smärtsamt. Vad tänker du om det?

Jag ville med så enkla medel som möjligt återge känslan av att förändringar kan vara vemodiga, men också skildra en acceptans och förmågan att njuta av det man har i nuet. Männerna i boken är ju inte unga längre, och jakten som tidigare varit viktig för dem har gett plats för värdet av att vara vänner och det anspråkslösa, kravfria umgänget.

"Janne är den livskloke, vänlige, tålmodige och trygga äldre mannen."

Vännerna i boken träffas för att jaga. Varför hänger män så ofta upp sitt umgänge kring en aktivitet, tror du?

Männen i mitt liv har alltid träffats kring att spela i band, spela fotboll, vara med i föreningslivet eller vandra. Jag har alltid tyckt att det är lite rörande. Kanske kan det vara skönt att få

skuggas av aktiviteter medan man umgås? Man blir kanske inte lika blottad? Det är som att människan trivs bäst i halvskugga, när solen får strila ner mellan grenverket, och inte att sitta i fullt solgass.

De flesta lättlästförfattare är kvinnor. Har du någon tanke om hur det kan komma sig?

Kan det vara så att kvinnor är lite mer prestigelösa och inte nödvändigtvis i alla lägen vill skriva den stora, allvarliga, seriösa romanen? Att skriva lättläst är för mig njutbart och lekfullt och roligt, i motsats till att skriva längre romaner som bitvis är en ren plåga.

"*Kanotklubben* är en lyckad lättläst debut."

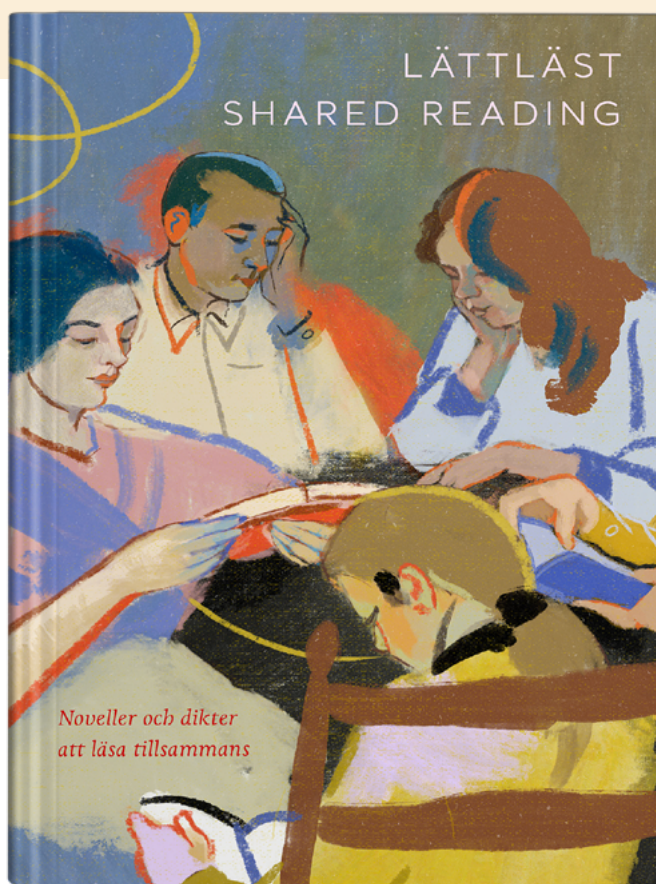
MIA MÄRTENSSON OM *KANOTKLUBBEN* I BTJ-HÄFTET NR 13, 2023.

Att skapa mening tillsammans

Metoden shared reading har på kort tid spridits till bibliotek, skolor och omsorg. Att läsa högt tillsammans och samtala om en text kan skapa starka läsoplevelser och väcka både nyfikenhet och känslor.

Den här antologin innehåller ett urval noveller, textutdrag och dikter som passar för shared reading i lättläst form. Texterna lämpar sig till exempel för dem som håller på att lära sig svenska eller har en intellektuell funktionsnedsättning.

Urvalet har gjorts av en projektgrupp med läsledare som har läst och diskuterat ett stort antal texter. Flera av texterna har även testats i shared reading-grupper på bibliotek, i skola och inom omsorgen.

Resultatet är en brokig, rik och läslockande samling som innehåller texter skrivna direkt på lättläst, bearbetningar till lättläst och några i original. Bland klassikerna hittar vi texter av Selma Lagerlöf och August Strindberg, men här finns också nyare texter av författare som Ola Larsmo och John Ajvide Lindqvist.

Lättläst shared reading - Noveller och dikter att läsa tillsammans

Formgivare: Kristin Lidström
192 sidor
Inbunden
Utk. 22 september
ISBN: 978-91-89779-46-4

Petra Romberg och Emma Oskarsson

Emma och Petra, ni har som bibliotekarier och läsledare varit med och gjort urvalet till antologin. Metoden shared reading växer snabbt – vari ligger magin med den, tror ni?

Emma: Att allt sker här och nu och att alla i gruppen är helt fokuserade på samma sak. Att få ta del av andras tankar och erfarenheter och upptäcka att man kan tänka och associera så olika beroende på vad man själv upplevt och känt. Man kan komma varandra nära på väldigt kort tid om texten och gruppen fungerar.

Petra: Att deltagarna kan vara med på sina egna villkor. Det är alltid möjligt att bara lyssna om det är vad man känner sig bekväm med just den gången. Om man ses i samma grupp flera gånger brukar de flesta bli modigare med tiden.

"Det finns ingen liknande samling och jag tror att behovet är stort."

Hur har ni i projektgruppen valt ut texterna i boken?

Petra: I antologin finns texter skrivna direkt på lättläst, bearbetningar och texter i original. Det sista gäller främst dikterna i samlingen. Vårt fokus har varit att hitta texter som leder till samtal. Det som ger upphov till funderingar och tolkningar är ofta det som står mellan raderna, det outtalade. I lättläst överlag rekommenderas att handlingen ska utspelas på raderna, inte mellan, så här har vi lämnat lite mer utrymme för tolkning när novellerna bearbetats till lättläst. Vi hoppas att det ska vara lustfyllt att bläddra i boken och att läsledare kan upptäcka något nytt och spännande till sin grupp. Vi tror också att samlingen kan fungera fint vid vanliga högläsningstillfällen.

Emma: Det har varit en utmaning att hitta dikter som inte är för avancerade för den som till exempel håller på att lära sig ett nytt språk. I en dikt är varje ord valt med omsorg och det korta formatet gör att det inte finns så mycket sammanhang att sätta in orden i och få hjälp av. I en berättelse är det inte lika viktigt att förstå alla ord, man kan ändå ofta förstå vad författaren vill förmedla.

Vilka ser ni som huvudsakliga målgrupper för den här boken?

Petra: Boken vänder sig först och främst till läsledare som arbetar med shared reading och som leder grupper med behov av lättlästa texter. Det kan till exempel vara personer med kognitiva svårigheter eller personer som är nya i det svenska språket. Det finns ingen liknande samling och jag tror att behovet är stort. Att hitta texter som passar är alltid en utmaning och en tidsödande uppgift.

"Vi hoppas att det ska vara lustfyllt att bläddra i boken och att läsledare kan upptäcka något nytt och spännande till sin grupp."

Värdet i en vän

Vad är en bra vän? Hur får man nya vänner?
Och vad kan man göra tillsammans?

Det är frågor som Eva Mattsson och Hanna Grandert har utforskat tillsammans med femton personer som bor på LSS-boenden. I reportageboken *Vänner* berättar de om vad de brukar hitta på med sina vänner, om ensamhet och om behovet av att bli lyssnad på och tagen på allvar.

Vi får bland annat träffa Katarina som tycker att djur kan vara nära vänner, Erik som ordnar Halv åtta hos mig med sina vänner, och Isak som funderar över vad som händer när en vänskap tar slut.

Bokens författare Eva Mattsson och fotograf Hanna Grandert har arbetat på gruppboenden, inom daglig verksamhet och anpassad skola.

Vänner - Att hitta och vara en vän

Författare: Eva Mattsson

Fotograf: Hanna Grandert

Nivå 2

56 sidor

Inbunden

Utk. 14 oktober

ISBN: 978-91-89779-41-9

Möt författaren & fotografen

FOTO: ANNA SVÄNBERG

Eva Mattsson och Hanna Grandert

Vill du, Eva, berätta om hur ni fick idén till boken *Vänner*?

Idén kom när jag arbetade inom LSS och mötte många som pratade om behovet av vänner och delade tankar om vad vänskap är. Jag och bokens fotograf Hanna har arbetat med boken i nästan fem år och har haft många möten med djupa samtal om vänskap. Ämnet vänskap är allmängiltigt – alla har någon gång funderat över betydelsen av vänner och vänskap.

Berätta lite om hur ni gick till väga!

Vi tog kontakt med olika boenden och verksamheter och frågade om någon ville bli intervjuad om tankar kring vänskap. Intresset var stort, och flera hörde spontant av sig från andra håll för att de ville delta. De medverkande har varit så modiga när de delat med sig av sina personliga tankar. Det har varit viktigt för oss att alla känner sig hörda och bekväma genom hela processen. Vi har varit noga med att skapa en trygg och respektfull situation, där varje person fått ta det i sin egen takt. Vi har fått ta del av deltagarnas vardag, till exempel genom att följa med på aktiviteter som handboll, middagar och mellomys. Det har gett en levande och nära bild av vad vänskap kan vara.

Vänskap är det dyrbaraste som finns står det i boken. Varför är det så, vad gör vänskap för människor?

Vänskap kan se väldigt olika ut, och det är något vi verkligen ser i boken. För vissa är en nära vän någon man träffar ofta, för andra kan det vara en viktig person i personalen eller någon man har kontakt med via sociala medier. Det kan också vara ett gosedjur. Det som förenar är känslan av att bli sedd och lyssnad på, att inte vara ensam. Vänskap kan ge trygghet, värme och glädje, och en känsla av sammanhang. Den visar att man betyder något för någon annan, och det är ofta det som gör vänskapen så värdefulla. Vänskap är en viktig del av vårt välmående.

"Vänskap kan ge trygghet, värme och glädje, och en känsla av sammanhang."

Vi behöver molnen

Om det inte fanns moln skulle vi dö. Molnen skyddar oss från värme och kyla och utan dem får vi inte något vatten. Trots att molnen är livsviktiga bryr vi oss bara om dem när vi vill veta hur vädret är. Men moln är alltså mycket mer än så.

I boken *Moln* får vi veta hur olika moln ser ut och vad de har för egenskaper. Vi får också läsa om hur konstnärer genom tiderna har inspirerats av både vita molntussar och mörka åskmoln. Den som vill veta vad ett moln väger eller varför de kan ha olika färger får också svar.

Dessutom möter vi ovanliga och fascinerande fenomen, som sandmoln som ger blodregn och molnhatten över berget Fuji.

Bengt Fredrikson är journalist och författare med lång erfarenhet av lättläst, bland annat från tidningen *8 Sidor*. Han har skrivit många lättlästa faktaböcker.

Moln - i naturen och kulturen

Författare: Bengt Fredrikson

Formgivare: Eva Wilsson

Nivå 4

96 sidor

Inbunden

Utk. 4 november

ISBN: 978-91-89779-44-0

Möt författaren

FOTO: SARA APPELGREN

Bengt Fredrikson

Hur växte idén till boken fram?

Jag har alltid varit road av moln, men egentligen aldrig begripit mig på dem. När jag satte mig in i ämnet och började skriva märkte jag snabbt att det växte och till slut fick jag vidga perspektivet. Därför handlar boken inte bara om hur moln ser ut, utan också om vad de betyder i naturen och i kulturen. Och nu har det gått så långt att jag tittar på moln hela tiden, var jag än är.

Du skriver att moln är både livsviktiga och livsfarliga. Vad menar du med det?

Vi tar moln för givna, de bara finns där. Men de är helt avgörande för livet på jorden. Solen är motorn i klimatsystemet, och molnen reglerar hur den energin fördelas. Där det finns moln kan det bli regn, där de saknas kan det bli hetta och torka. Och när systemen rubbas kan det leda till översvämningar.

Vad har förvånat dig mest under arbetet med boken?

Hur mycket det finns att upptäcka i något som vi annars bara tittar på i förbifarten. En sådan sak är vad ett moln väger. Ett stackmoln kan väga flera hundra ton, trots att det ser så lätt ut. Samtidigt berättar molnen om atmosfären och vädret – om temperatur, luftfuktighet, vindar och till och med vissa förändringar i klimatet. De säger mer än man kan tro.

Hur har moln inspirerat människor genom historien?

Moln har alltid haft en stark plats i kulturen. De är både vackra och dramatiska. Inom romantiken målade konstnärer mörka, laddade moln som förstärkte känslorna i landskapen. De finns också i musik och litteratur. Och så finns det ett mer lekfullt förhållningssätt som cloudspotting, alltså att samla och identifiera moln. Det påminner lite om fågelskådning, men är mer tillgängligt. Du behöver ingen utrustning, du kan göra det var som helst.

"Moln har alltid haft en stark plats i kulturen. De är både vackra och dramatiska."

Boken har flera olika delar, berätta lite om dem?

Jag rör mig mellan olika perspektiv. Det handlar om hur moln bildas, varför de får olika färger och hur regn uppstår. Men också om hur moln ser ut på olika platser i världen, från Mont Blanc till Antarktis. Jag tar även upp hur människor har förhållit sig till moln – vetenskapligt, konstnärligt och som hobby. Det är just mötet mellan naturvetenskap och kultur som jag tycker är mest intressant.

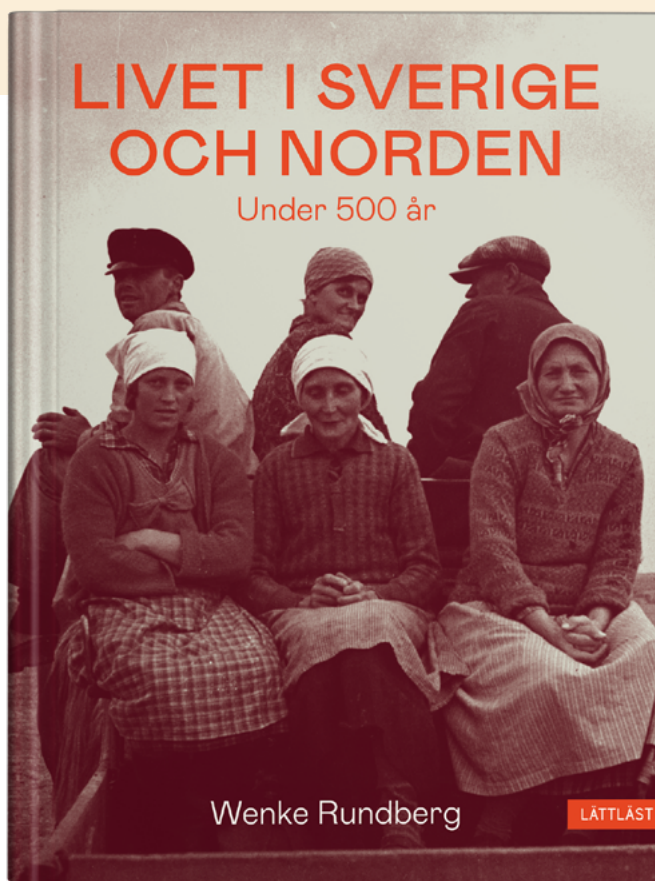

Hur var det att leva förr i tiden?

På 1500-talet var det var långt mellan byarna i Sverige. Det var ett glest befolkat land. Hur levde människor då? Vad trodde de på? Och vilken roll spelade naturen i deras liv?

I den här boken får vi följa Sveriges och Nordens kulturhistoria från 1500-talet till och med 1900-talet genom nedslag i teman som natur, familj, tro och tankar.

Livet i Sverige och Norden under 500 år bygger på Nordiska museets utställning Nordbor, som utsågs till Årets utställning 2024. Boken är rikt illustrerad med bilder på föremål ur museets samlingar och historiska fotografier. Varje kapitel innehåller också ett personporträtt som visar hur livet kunde vara förr – på samma platser som vi lever våra liv i dag.

Wenke Rundberg är publik producent på Nordiska museet. Hon har tidigare skrivit bland annat de lättlästa böckerna *Här bor jag!* och *Välkommen till ridskolan*. Boken är framtagen i samverkan mellan Nordiska museet och LL-förlaget.

Livet i Sverige och Norden under 500 år

Författare: Wenke Rundberg

Formgivare: Kristin Lidström

Nivå 5

90 sidor

Inbunden

Utk. 19 november

ISBN: 978-91-89779-37-2

Möt författaren

FOTO: PEKKA PÄÄKKÖ

Wenke Rundberg

Vad kan vi lära oss av vår historia? Varför är det viktigt att veta hur människor levde i Sverige förr?

Att lära sig om historia och hur människor levde är viktigt på många sätt. Vi kan använda historien för att bättre förstå vår egen tid och förbereda oss inför framtiden. Det är också viktigt att förstå att människor agerade utifrån sin tids kunskap, förutsättningar och möjligheter. Precis som människor gör idag.

Hur är boken uppbyggd?

Boken är kronologiskt upplagd och i varje århundrade lyfts en person lite extra. Utställningen Nordbor som boken bygger på är Nordiska museets största utställning hittills. Den skildrar livet i Norden från 1500-talet fram till idag. Vi på museet hoppas att boken ska nå en bredare målgrupp och göra det möjligt för fler att ta del av museets samlingar och berättelser.

"Att lära sig om historia och hur människor levde är viktigt på många sätt. Vi kan använda historien för att bättre förstå vår egen tid och förbereda oss inför framtiden."

Hur har du gjort urvalet till boken?

I utställningen finns omkring 4 000 föremål och ett stort antal berättelser och arkivmaterial, så det har förstås varit en utmaning att välja. Eftersom jag arbetar på museet har jag haft en bra överblick över materialet, men det har också gjort urvalet svårt – det finns så mycket intressant att berätta. Till boken ville jag välja föremål och berättelser som både är av vikt för en viss tid eller ett skeende och samtidigt kan tala till läsaren på ett mänskligt plan. Många av berättelserna är tids- och plats-specifika, men ändå allmängiltiga och universella. Det är fantastiskt när ett föremål eller en berättelse kan få en människa idag att känna samhörighet med en historisk person. Museets intendent har också faktagranskat boken. Det är de som har arbetat med utställningens urval av föremål och har den djupa kunskapen om samlingarna.

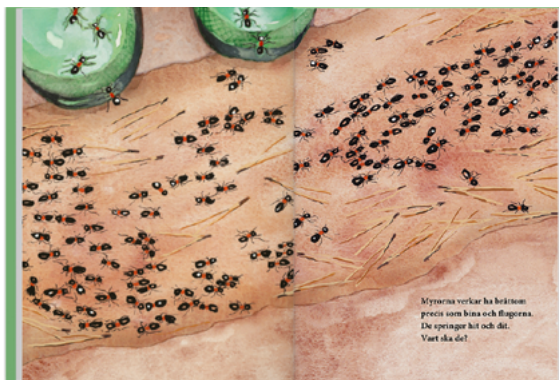
Finns det någon berättelse i boken som fascinerar dig extra?

Jag vill särskilt lyfta porträtten av systrarna Helena och Maria Eleonora Horn af Björneberg, som dog av sjukdom när de var små – precis som många andra barn under 1600-talet. Nu när jag själv har barnbarn tänker jag mycket på att de har tillgång till modern sjukvård om de blir sjuka. Hade de fötts i en annan tid, eller på en annan plats i världen idag, hade deras möjligheter att överleva varit mycket sämre. Porträtten av de två adliga flickorna målades efter deras död, och förhoppningsvis gav de föräldrarna tröst i sorgen.

Mitt i naturen

Det är vårens första dag! Mia är i skogen och njuter med alla sinnen. Hon tittar på allt som kryper, surrar och flyger. Solen värmer. Stigen är mjuk att gå på. Mia andas djupt och blir lugn. I skogen känner hon sig fri!

Vårens första dag är en sinnlig berättelse som väcker längtan efter naturen och nyfikenhet på allt som finns där. Det är som en skogs promenad i bokform. Lotta Ekmans mjuka akvareller fyller hela uppslagen och bär berättelsen. De korta texterna låter läsaren dela Mias upplevelser.

Lotta Ekman är konstnär, illustratör och författare. På LL-förlaget har hon tidigare gett ut *Vissa dagar* och *I väntan på Karim*.

Vårens första dag

Författare: Lotta Ekman

Illustratör: Lotta Ekman

Nivå 1

48 sidor

Inbunden

Utk. 26 november

ISBN: 978-91-89779-39-6

Möt författaren

FOTO: ANUND BALTISWILER

Lotta Ekman

Vad vill du förmedla med *Vårens första dag*?

Varje vår är ett under. Det är som att få en chans att börja om på nytt, att få en ny dag, då allt kommer att ordna sig och bli bra. Berättelsen om Mia och hennes vandring i skogen är en reflektion över det under som sker, inom oss människor och ute i naturen, när vi upplever vårens första dag. Min egen oro över klimatförändringarna ligger också och lurar i bakgrunden. Jag vill att alla ska förstå hur fantastisk naturen är.

Vårens ankomst gör många glada, varför är det så tror du?

Jag tror det är hormonellt: vi blir piggare av ljuset och depåerna med d-vitamin fylls på. Själv känner jag en enorm lättnad och befrielse över att ljuset kommer tillbaka. Jag känner mig instängd av mörkret.

"Själv känner jag en enorm lättnad och befrielse över att ljuset kommer tillbaka."

Det hinner bli mörkt på Mias promenad. Varför tycker vi ofta att en mörk skog är skrämmande?

Jag tror att många är lite rädda i skogen även mitt på dagen. Träden är stora och höga, människorna är små och sårbara. Tänk om det kommer en arg älg? Eller en björn? Eller något annat hemskt? Kanske en varg! Om det skulle komma ett farligt djur på dagen så skulle vi åtminstone se det. Men när det blir mörkt ser vi ingenting. I stället blir ljuden tydligare, och kan vara svåra att tolka. Den som inte tror på spöken när det är ljust, börjar kanske göra det ensam i den mörka skogen mitt i natten. Men Mia i *Vårens första dag* behöver inte vara rädd så länge.

Vilka vårtecken håller du utkik efter?

När jag var liten var det första tydliga vårtecknet att is och snö smälte i backen upp till vårt hus, och smältvattnet porlade och rann i små bäckar nerför vägen. Inget kan ge mig sådana vårkänslor som ljudet av porlande smältvatten. Nu när jag bor i Stockholm är det första vårtecknet i stället att känna den ljumma vinden mot ansiktet när jag kliver ut genom porten på morgonen. Det är mitt bästa vårtecken! Eller kanske att bli väckt av fågelkvitter? Det är svårt att välja.

"Med genialisk enkelhet berättar författaren om förväntan, oro, självvransakan och glädje."

EVA E:SON FRANSSON OM *I VÄNTAN PÅ KARIM* I BTJ-HÄFTET NR 3, 2024.

Läs mer om lättläst och tillgänglig läsning

På MTM:s webbplats finns foldrar och annat informationsmaterial för dig som vill läsa mer om tillgänglig läsning. Du kan ladda ner en pdf eller kostnadsfritt beställa tryckt material. Här nedan är några exempel.

Lättläst – För dig som förmedlar böcker

Läs mer om vad lättläst är, och få tips och råd om hur du hjälper läsare att hitta rätt bok. Du hittar också information om lästnivåer och om de största lättlästförlagen.

Lättläst – För ökad inkludering och stärkt demokrati

Hur kan lättläst bli ett kraftfullt verktyg för demokrati, och ge fler tillgång till läsupplevelser på sina villkor? Det är några av de frågor som denna kunskapsöversikt undersöker.

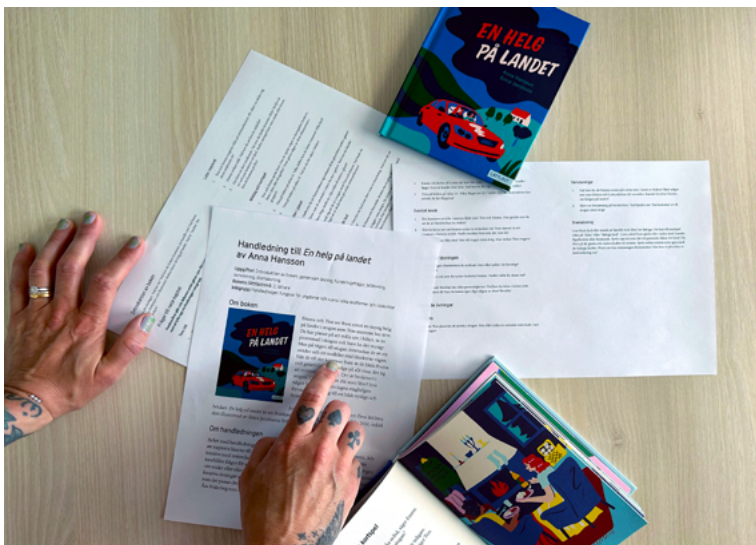

Lättläst för vuxna

En folder skriven på lättläst svenska med information om lättlästa böcker och nyheter för vuxna läsare.

Handledningar till våra böcker

Vi har i samarbete med lärare och pedagoger utvecklat handledningar till många av våra böcker. De fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar och finns att ladda ner kostnadsfritt på ll-forlaget.se och mtm.se. Syftet med handledningarna är att läsarna ska få en djupare förståelse för texterna. Genom att reflektera och på olika sätt arbeta kreativt med texten stimuleras läsglädje och läsförståelse. Handledningarna innehåller frågor att samtala om före, under och efter läsningen. De kan också innehålla skrivövningar, bildövningar och dramaövningar.

En del av MTM

LL-förlaget är en del av MTM, Myndigheten för tillgängliga medier. MTM är ett nationellt kunskapscentrum för tillgänglig läsning och har som vision att göra läsning tillgängligt för alla. Vi arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur, nyheter och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning. På mtm.se kan du läsa mer om hur vi möjliggör och underlättar läsning för läsare med olika läsnedsättningar och läshinder.

Läs mer och kontakta oss

ll-forlaget.se

ll-forlaget@mtm.se

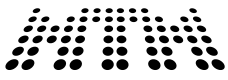
Följ oss!

[instagram.com/llforlaget](https://www.instagram.com/llforlaget)

[facebook.com/llforlaget](https://www.facebook.com/llforlaget)

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

Box 51
201 20 Malmö

B **PP** Sverige, Port Payé

LL-FÖRLAGET

LL-förlaget ger ut lättlästa böcker för unga vuxna och vuxna läsare med lässvårigheter. Vi ger ut både skönlitteratur och faktaböcker. Våra primära målgrupper är läsare med intellektuell funktionsnedsättning eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), läsare som håller på att lära sig svenska och äldre med demens. Men väldigt många andra läsare uppskattar naturligtvis också våra böcker.